

Πλαφόν στην τιμή ή λεφτά στο χέρι

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΣΙΑΔΗΜΑ**
g.siadimas@realnews.gr

Δύο βασικά σενάρια εξετάζει η κυβέρνηση για να μειώσει τους λογαριασμούς του ρεύματος και να τους επαναφέρει στην προ κρίσης περίοδο. Το ένα αφορά τη σταδιακή αποσύνδεση της τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος από το φυσικό αέριο με ενδεχόμενη επιβολή πλαφόν στη χονδρεμπορική αγορά και το άλλο σενάριο επιδοτήσεις όχι όμως στον λογαριασμό αλλά με χρήματα στο χέρι.

Μπορεί η κυβέρνηση να περιμένει τις οριστικές αποφάσεις των Βρυξελλών, αλλά αυτό δεν σημαίνει πως στο κυβερνητικό επιτελείο και στα συναρμόδια υπουργεία δεν αναζητούν λύσεις και δεν επεξεργάζονται σχέδια, αν δεν δοθεί μια ενιαία ευρωπαϊκή λύση στην ενεργειακή κρίση, όπως πιέζει από την πρώτη στιγμή ο **Κυριάκος Μητσοτάκης**.

Φυσικά, το «κλειδί» στον όλο σχεδιασμό, στην περίπτωση που η κυβέρνηση υλοποιήσει το σχέδιο με βάση το οποίο θα εκμεταλλευτεί εσωτερικούς πόρους, είναι το πόσα χρήματα θα χρησιμοποιηθούν χωρίς να εκτροχιαστεί το δημοσιονομικό πρόγραμμα, αφού η παρέμβαση που σχεδιάζει το Μαξίμου, αρχής γενομένης από τον Ιούνιο, απαιτεί τουλάχιστον 3 δισ. ευρώ. Όπως σημειώνει κυβερνητική πηγή στη **Realnews**, η συγκεκριμένη παρέμβαση θα είναι αποφασιστική και ουσιαστική, κάτι που δείχνει πως όχι μόνο θα μειωθεί η τιμή του ρεύματος, αλλά θα έχει και μεγάλο χρονικό ορίζοντα, τουλάχιστον έξι μηνών. Παράλληλα, οι όποιες αποφάσεις μπορεί να έχουν αναδρομική ισχύ (αυτή ίσως είναι η απάντηση στο γιατί η κυβέρνηση δεν παίρνει πιο γρήγορα πρωτοβουλίες), ενώ στο ενδιαμέσο περιμένει τις αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Εξίσωση

Στην κυβέρνηση αναζητούν εκείνη την εξίσωση βάσει της οποίας το ηλεκτρικό ρεύμα δεν θα εξαρτάται τόσο από το φυσικό αέριο, που αποτελεί τουλάχιστον το 45% του κόστους της παραγωγής του ρεύματος και συμπαρασύρει προς τα πάνω τις τιμές. Σε ένα τέτοιο ενδεχόμενο, στο τελικό μείγμα το φυσικό αέριο θα έχει μικρότερη συμμετοχή. Παράλληλα, όμως, αν δεν λυθεί ο γόρδιος δεσμός, στο τραπέζι βρίσκεται η πρόταση για επιβολή πλαφόν με δύο τρόπους:

➤ Είτε στη χονδρική τιμή του φυσικού αερίου, με τη διαφορά προς τους παραγωγούς ενέργειας να την καλύπτει το κράτος.

➤ Είτε στην τιμή πληρωμής των παραγωγών ενέργειας για το ρεύμα που πουλούν στη χονδρεμπορική αγορά. Εάν επιλέγει αυτή η λύση, θα καθοριστεί ένα ανώτατο όριο εσόδων για όλες τις μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και η επιπλέον διαφορά για κάποια κόστη θα καλύπτεται από το κράτος. Σε αυτή την περίπτωση, μάλιστα, δεν θα απαιτείται η εκ των υστέρων φορολόγηση στα ενδεχόμενα υπερκέρδη των εταιρειών.

Όσον αφορά το πλαφόν, φαίνεται πως θα επιλεγεί το σχέδιο που είχε εκπονήσει ο υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας **Κώστας Σκρέκας** και είχε στείλει με επιστολή στους Ευρωπαίους ομολόγους του, με το οποίο ζητούσε τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού μηχανισμού αλληλεγγύης, ενός κοινού ταμείου για την ενεργειακή κρίση, το Energy Crisis Solidarity Facility (ECSF).

Σύμφωνα με αυτό το σχέδιο:

Τα δύο σενάρια που επεξεργάζεται η κυβέρνηση για φθηνότερο ρεύμα σε νοικοκυριά και επιχειρήσεις

➤ Η χονδρεμπορική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας θα συνεχίσει να εφαρμόζει τους υφιστάμενους κανόνες που βασίζονται στην οριακή τιμή.

➤ Τα κράτη-μέλη θα καθορίζουν ανώτατα όρια για την αποζημίωση της κάθε τεχνολογίας παραγωγής ενέργειας. Τα κράτη-μέλη θα υπολογίζουν, επίσης, το κόστος καυσίμου για κάθε τεχνολογία παραγωγής ενέργειας. Σε περίπτωση που το κόστος καυσίμου είναι ακριβότερο από την ανώτατη αποζημίωση, ο παραγωγός θα λαμβάνει τη διαφορά.

➤ Οι προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας θα εποπτεύονται από μηχανισμούς παρακολούθησης της αγοράς, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι καταναλωτές θα λαμβάνουν την έκπτωση που τους αντιστοιχεί.

➤ Το κόστος της κρατικής επιδότησης στους παραγω-

Εδώ, όμως, μπορεί να υπάρξει μια ασφαλιστική δικλείδα, με την επιδότηση να καταβάλλεται αφού πρώτα ο καταναλωτής θα έχει πληρώσει τον λογαριασμό.

Πάντως, θα μπορούσε να υπάρχει και συνδυασμός των δύο βασικών σεναρίων, δηλαδή πλαφόν και επιδότηση, αφού κάποια νοικοκυριά που καταναλώνουν λιγότερο ρεύμα εάν μπει ανώτατη τιμή στο φυσικό αέριο μπορεί να δουν μεγαλύτερους λογαριασμούς σε σχέση με την επιδότηση που δίνεται σήμερα, ειδικά εκείνα που καταναλώνουν σήμερα έως 300 κιλοβατώρες τον μήνα. Την τελική απόφαση, φυσικά, θα τη λάβει ο πρωθυπουργός όταν θα έχει στα χέρια του όλα τα δε-

γούς ηλεκτρικής ενέργειας θα χρηματοδοτηθεί από τον ECSF, σημειώνει η επιστολή, αλλά, αν αυτό δεν προχωρήσει, τότε θα καλυφθεί από εθνικούς πόρους.

Να σημειωθεί πως το σενάριο με το πλαφόν μπορεί να έχει και εναλλακτικές, με διαφορετική επιβολή ανώτατης τιμής για τις ΑΠΕ, διαφορετική στο φυσικό αέριο και άλλη, για παράδειγμα, στον λιγνίτη.

Ανάλογα με τις ανάγκες

Στο δεύτερο βασικό σενάριο των επιδοτήσεων, μια βασική σκέψη είναι να δίνονται πλέον χρήματα στους καταναλωτές για να καλύπτουν μεγάλο μέρος των λογαριασμών ρεύματος και όχι να επιδοτείται κατευθείαν ο τελικός λογαριασμός. Σε αυτή την περίπτωση, το ύψος των επιδοτήσεων θα είναι διαφορετικό ανάλογα με τις ανάγκες, ενώ, όπως είναι φυσικό, θα μπου κριτήρια και το ύψος των χρημάτων θα είναι ανάλογο με το εισόδημα κάθε νοικοκυριού ή τον τζίρο κάθε επιχείρησης. Μάλιστα, αν επιλεγεί αυτό το σενάριο, η επιδότηση θα αφορά όλους, ανεξάρτητα από το ύψος του ποσού, αφού και σήμερα η επιδότηση στους λογαριασμούς ρεύματος είναι οριζόντια.

δομένα και εφόσον η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν θα έχει δώσει λύση στο πρόβλημα της ενεργειακής κρίσης.

Στο ενδιαμέσο, η χώρα μας, αν δεν υπάρξει ενιαία απόφαση, θα ζητήσει οι δαπάνες για την ενεργειακή κρίση να μην προσμετρώνται στους Προϋπολογισμούς. Να σημειωθεί πως πριν ξεκινήσει ο πόλεμος στην Ουκρανία η Αθήνα είχε προτείνει εναλλακτικά να μην υπολογίζονται οι δαπάνες ή μέρος αυτών στους προϋπολογισμούς των κρατών-μελών της Ε.Ε. από τους κανόνες του ελλείμματος για να ελευθερωθεί δημοσιονομικός χώρος. Κάτι που είχαν δει θετικά και άλλες χώρες.

Σε κάθε περίπτωση, είναι σαφές ότι η κυβέρνηση εξετάζει το καλύτερο δυνατό σενάριο παρέμβασης, ώστε να μειωθούν αισθητά οι λογαριασμοί ρεύματος και, μάλιστα, η παρέμβαση αυτή να έχει διάρκεια. Ηδη έχει αποφασιστεί πως θα υπάρξουν επιδοτήσεις και τον Μάιο, κάτι που δείχνει πως το νέο σχέδιο θα αρχίσει να υλοποιείται από τον Ιούνιο.